

1 Dôkazné bremeno

1.1 Aké sú pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena?

Všeobecné pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena sú stanovené v článkoch 342 až 348 [portugalského Občianskeho zákonníka](#).

1.2 Existujú pravidlá, ktoré vylučujú určité skutočnosti z dôkazného bremena? V ktorých prípadoch? Je možné predložiť dôkazy s cieľom dokázať, že konkrétne právne domnienky sú neplatné?

Áno, existujú pravidlá, ktoré vylučujú určité skutočnosti z dôkazného bremena.

Ide o tieto prípady:

článok 412 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#) – Skutočnosti, pre ktoré sa nevyžaduje nárok ani dôkaz,

článok 350 [portugalského Občianskeho zákonníka](#) – Právne domnienky.

Právne domnienky však možno vyvrátiť protidôkazmi, s výnimkou prípadov, keď to zákon neumožňuje (článok 350 ods. 2 [portugalského Občianskeho zákonníka](#)).

1.3 Do akej miery musí byť súd presvedčený o určitej skutočnosti, aby na jej základe rozhodol?

Súdca hodnotí dôkazy voľne, na základe svojho uváženia o každej skutočnosti. Voľné hodnotenie dôkazov príslušným súdom sa nevzťahuje na skutočnosti, na ktorých preukázanie zákon vyžaduje osobitné formálne postupy, ani na skutočnosti, ktoré možno preukázať iba listinami alebo ktoré sú úplne preukázané buď listinami, dohodou, alebo priznaním účastníkov konania (článok 607 ods. 5 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

Súd musí vziať do úvahy všetky predložené dôkazy, či už pochádzajú, alebo nepochádzajú od účastníka konania, ktorý ich mal predložiť, a to bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia, podľa ktorých sú konštatovania o skutočnosti bezpredmetné, ak ich nepredloží určitý zainteresovaný účastník konania (článok 413 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

Hodnota každého dôkazného prostriedku sa líši v závislosti od jeho povahy (články 369 až 396 [portugalského Občianskeho zákonníka](#)).

2 Získavanie dôkazov

2.1 Vyžaduje si získavanie dôkazov vždy podanie strany alebo môže sudca v určitých prípadoch získať dôkazy aj z vlastnej iniciatívy?

Na vykonávanie dôkazov nie je vždy nevyhnutný návrh účastníka konania.

V portugalských právnych predpisoch sa stanovuje „vyšetrovacia zásada“, t. j. povinnosť sudcu dokonca aj z vlastného podnetu vykonať alebo zabezpečiť všetky kroky potrebné na zistenie pravdy a spravodlivé urovanie sporu v súvislosti so skutočnosťami, ktoré je zo zákona oprávnený preskúmať (článok 411 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

2.2 Aké kroky budú nasledovať v prípade, ak súd schváli žiadosť strany týkajúcu sa získania dôkazov?

V rámci predsúdneho pojednávania, prípadne na základe príkazu súd stanovuje, ktoré dôkazné prostriedky sú prípustné a môžu sa uviesť (články 591 a 593 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

Vo všeobecnosti platí, že dokazovanie sa vykonáva počas záverečného pojednávania. (článok 604 ods. 3 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

Súd však môže výnimočne povoliť vykonanie dôkazov skôr (článok 419 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

Ak sa po skončení pojednávania sudca domnieva, že nemá dostatok informácií, môže pojednávanie opätovne otvoriť, aby vypočul osoby, ktoré chce vypočuť, a nariadil akékoľvek ďalšie potrebné úkony (článok 607 ods. 1 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

2.3 V ktorých prípadoch môže súd zamietnuť žiadosť strany o získanie dôkazov?

Vo všeobecnosti v súlade s procesnou povinnosťou podľa článku 6 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#) je povinnosťou sudcu zamietnuť dôkazy, ktoré sú bezpredmetné alebo iba zdĺhavé.

Ďalej uvádzame niektoré z prípadov, v ktorých môže byť návrh na vykonanie dôkazu úplne alebo čiastočne zamietnutý:

obmedzenie počtu svedkov (článok 511 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)),

prekážky (článok 496 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)),

prísaha a predbežný výsluch (článok 513 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)),

skutočnosti, ktoré môžu tvoriť základ výpovede účastníka konania (článok 454 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

2.4 Aké rôzne dôkazné prostriedky existujú?

Existujú tieto druhy dôkazov:

právne domnienky (článok 349 [portugalského Občianskeho zákonníka](#)),

priznania (článok 352 [portugalského Občianskeho zákonníka](#)),

vyhlásenia účastníkov konania (článok 466 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)),

listinné dôkazy (článok 362 [portugalského Občianskeho zákonníka](#)),

znalecké posudky (článok 388 [portugalského Občianskeho zákonníka](#)),

priznania (článok 390 [portugalského Občianskeho zákonníka](#)),

svedecké výpovede (článok 392 [portugalského Občianskeho zákonníka](#)),

prezentácia hnutelného alebo nehnuteľného majetku (článok 416 ods. 1 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

2.5 Aké sú spôsoby získania dôkazov od svedkov a líšia sa tieto spôsoby od spôsobov, ktoré sa využívajú na získanie dôkazov od svedkov – znalcov? Aké sú pravidlá týkajúce sa predkladania písomných dôkazov a znaleckých správ / posudkov?

Existujú rôzne spôsoby vykonania svedeckej výpovede, a to podľa článkov 452, 456, 457, 466, 500, 501, 502, 503, 506, 518 a 520 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#):

dostavenie sa účastníkov konania a svedkov osobne alebo prostredníctvom technického vybavenia v súlade s článkom 502

[portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#),

vypočutie prostredníctvom dožiadania [článok 500 písm. b) [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)],

vypočutie v mieste pobytu alebo v sídle útvaru (článok 503 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)),

pisomné vypočutie (článok 517 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)),
pisomné predloženie dôkazov (článok 518 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)),
priama komunikácia medzi súdom a osobou poskytujúcou dôkaz (článok 520 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)),
preskúmanie na mieste (článok 501 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

Spôsoby vykonania znaleckých posudkov podľa článkov 486, 490 a 492 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#) sa odlišujú od uvedených spôsobov vykonania svedeckej výpovede, a to takto:

Znalci sa dostavia na záverečné pojednávanie na žiadosť niektorého z účastníkov konania alebo na príkaz sudcu. Znalci pôsobiaci v zariadeniach, laboratóriách alebo úradných službách vypovedajú prostredníctvom videokonferencie zo svojho pracoviska (článok 486 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

Súd môže vykonať ohliadku predmetov alebo osôb, vykonať návštevy na mieste alebo nariadiť rekonštrukciu udalostí; ak to sudca uzná za vhodné, môže ho sprevádzať špecialista (články 490 a 492 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

Pravidlá upravujúce predkladanie písomných dôkazov, správ alebo znaleckých posudkov sú uvedené v článku 416 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#).

2.6 Majú niektoré dôkazné prostriedky väčšiu dôkaznú silu ako ostatné?

Áno, dôkazná sila každého dôkazného prostriedku sa môže líšiť v závislosti od jeho povahy (pozri odpoveď na otázku č. 1.3).

2.7 Sú niektoré spôsoby dokazovania v záujme preukázania určitých skutočností povinné?

Áno, konkrétne v týchto prípadoch:

právna požiadavka predložiť dokument v písomnej podobe (článok 364 [portugalského Občianskeho zákonníka](#)),
nedodržanie právnej formy (článok 220 [portugalského Občianskeho zákonníka](#)).

2.8 Sú svedkovia podľa zákona povinní svedčiť?

Všetky osoby, bez ohľadu na to, či sú vo veci účastníkmi konania alebo nie, sú povinné spolupracovať pri zisťovaní pravdy v súlade s článkom 417 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#).

2.9 V akých prípadoch môžu odmietnuť vypovedať?

Prípady, v ktorých svedok môže legitímne odmietnuť vypovedať, sú uvedené v článku 497 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#).

2.10 Možno osobu, ktorá odmieta svedčiť, sankcionovať alebo prinútiť vypovedať?

Všetky osoby, bez ohľadu na to, či sú vo veci účastníkmi konania alebo nie, sú povinné spolupracovať pri zisťovaní pravdy v súlade s článkom 417 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#).

Každému, kto odmietne spolupracovať, je uložená pokuta, čím nie je dotknutá možnosť použiť donucovacie prostriedky (článok 417 ods. 2 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

Ak sa svedok neodôvodnene nedostaví, môže mu súd uložiť pokutu alebo nariadiť, aby bol pred súd predvedený (článok 508 ods. 4 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

2.11 Existujú osoby, od ktorých nemožno získať svedeckú výpoveď?

Áno, svedectvo nemožno získať v týchto prípadoch:

Osoby, ktoré nie sú duševne spôsobilé, aby vypovedali o skutočnostiach, ktoré majú byť preukázané, nemôžu byť predvolané ako svedkovia podľa článku 495 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#).

Osoby, ktoré vo veci môžu vypovedať ako účastníci konania, nemôžu vypovedať ako svedkovia (článok 496 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

2.12 Aká je úloha sudcu a strán pri vypočúvaní svedka? Za akých podmienok môže byť svedok vypočutý prostredníctvom videokonferencie alebo iných technických prostriedkov?

Úlohu sudcu a účastníkov konania pri vypočutí svedka upravujú pravidlá pre svedecké výpovede uvedené v článku 516 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#).

Svedkovia na záverečnom pojednávaní vypovedajú osobne alebo prostredníctvom videokonferencie (článok 500 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)). Výsluch svedka pomocou technického vybavenia, napríklad telekonferencie, upravuje článok 502 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#).

3 Hodnotenie dôkazov

3.1 Podlieha súd obmedzeniam pri vydaní rozsudku v prípade, ak účastník nezískal dôkazy zákonným spôsobom?

Áno. Príkladom je dôkaz získaný bez ohľadu na súkromný a rodinný život a ľudskú dôstojnosť, ako sa vyžaduje v článku 490 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#).

3.2 Bude sa moja vlastná výpoveď považovať za dôkaz v prípade, ak som účastníkom konania?

Áno. Prostredníctvom výpovede účastníka konania sa získava priznanie, ktorým účastník konania uznáva skutočnosť, ktorá je v jeho neprospech a v prospech protistrany (článok 352 [portugalského Občianskeho zákonníka](#) a článok 452 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

Súd voľne posúdi vyhlásenia účastníkov konania okrem prípadov, keď zahŕňajú priznanie (článok 466 ods. 3 [portugalského Občianskeho súdneho poriadku](#)).

4 Uviedol tento členský štát v súlade s článkom 2 ods. 1 nariadenia o vykonávaní dôkazov iné orgány príslušné na vykonávanie dôkazov na účely súdneho konania v občianskych alebo obchodných veciach podľa tohto nariadenia? Ak áno, v akých konaniach sú oprávnené vykonávať dôkazy? Môžu len dožiadať o vykonanie dôkazov alebo môžu takisto pomáhať pri vykonávaní dôkazov na základe dožiadania od iného členského štátu? Pozri aj informovanie podľa článku 2 ods. 1 nariadenia o vykonávaní dôkazov.

Portugalsko neuviedlo žiadne iné orgány, keďže vykonávanie dôkazov na účely súdneho konania je povinnosťou portugalských súdov.

Uplatniteľné právne predpisy

[Portugalský občiansky zákonník](#)

[Portugalský občiansky súdny poriadok](#)

Poznámka:

Kontaktné miesto EJS pre občianske a obchodné veci, súdy a iné subjekty a orgány nie sú viazané informáciami uvedenými v tomto texte, ktoré môžu podliehať zmenám v interpretácii podľa judikatúry. Hoci sa texty pravidelne aktualizujú, stále je potrebné si prečítať platné právne predpisy.

Posledná aktualizácia: 27/11/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.